

Огляд економічної активності (січень-листопад 2020 року) Зведений індекс виробництва товарів та послуг за основними видами економічної діяльності (ЗІВ)

Головне

Листопад 2020 року Україна пережила із черговим карантинним обмеженням – карантин «вихідного дня», коли знову погіршилися настрої бізнесу (за даними НБУ індекс ділових очікувань значно погіршився з 47,8 п. у жовтні 2020р. до 43,4 п. у листопаді 2020р.). Але новий виклик не завдав суттєвої шкоди і навіть ВЕД, що підпадали під дію обмежень, гідно витримали іспит на міцність з урахуванням здобутого досвіду у пік пандемії (березень-квітень), пристосованості вітчизняних підприємств (особливо сфера послуг) до роботи в жорстких карантинних обмеженнях та підтримки з боку держави.

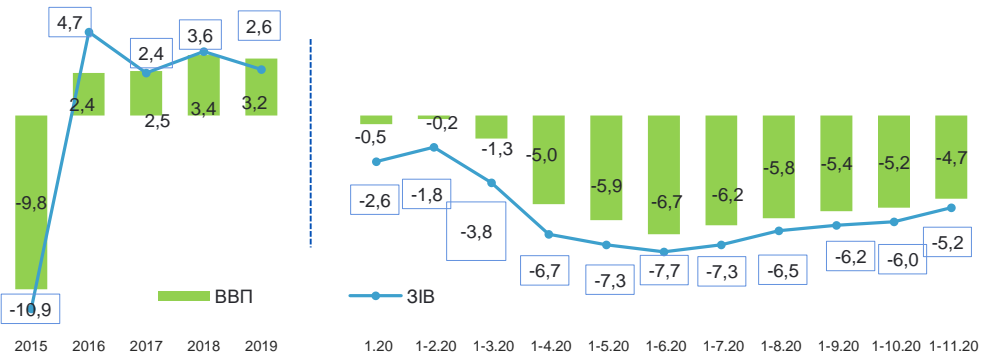
Так, показники діяльності роздрібною торгівлі та будівництва продовжили демонструвати зростання, хоча й дещо меншими темпами, ніж у жовтні.

У свою чергу, ВЕД виробничого спрямування (промисловість, сільське господарство, оптова торгівля та вантажообіг) покращили свою динаміку у листопаді порівняно з жовтнем, з урахуванням бази порівняння, позитивного впливу зовнішнього чинника та бюджетної підтримки. Єдиний вид економічної діяльності - пасажирський транспорт – поглибив падіння за всіма підвидами, окрім водного.

В цілому, за підсумками 11 міс. 2020р. скорочення ЗІВ уповільнилося, і становило 5,2% (6,0% за 10 міс. 2020р.), відповідно зменшення обсягів ВВП Мінекономіки орієнтовно оцінює на рівні 4,7% (п/п), що загалом відповідає прогнозованій тенденції.

Довідково. За попередніми даними Держстату, зменшення обсягів ВВП у III кв. 2020р., порівняно з III кв. 2019р. залишилось на рівні оперативної оцінки – 3,5%, що відповідає раніше оприлюдненим оцінкам Мінекономіки (оцінка Мінекономіки, здійснена на основі окремих даних Держстату за 9 міс. 2020р., становила «мінус» 3,6%, а попередній прогноз на III кв. 2020р. був – «мінус» 6,5%), у II кв. 2020р. падіння ВВП становило 11,4% (п/п), у I кв. – «мінус» 1,3% відповідно).

ЗІВ та ВВП, зміна % до попереднього року

Ключові фактори, що впливали на економічну активність

- **Заходи Уряду спрямовані на пом'якшення наслідків пандемії та втрат бізнесу (зокрема реалізація Держпрограми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, «Доступні кредити 5-7-9%», виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності у розмірі 50% середньої з/п під час протидії COVID-19)**
- **Збереження відносно високої купівельної спроможності населення**
- **Сприятлива кон'юнктура на світових ринках чорних металів та металевих руд**
- **Адаптація певних ВЕД до діяльності в умовах карантинних обмежень**
- **Млява інвестиційна активність в економіці**
- **Збереження фінансової стабільності (на відміну від попередніх криз) - низька інфляція і передбачувана стримана динаміка курсу.**
- **Нижчий за минулорічний врожай пізніх с/г культур (зокрема, кукурудзи, соняшника, сої та буряка цукрового)**

Огляд економічної активності (січень-листопад 2020 року) Зведений індекс виробництва товарів та послуг за основними видами економічної діяльності (ЗІВ)

Ключові висновки

Наразі ситуація з рівнем захворюваності в Україні свідчить, що продовження карантинних обмежень у I кварталі 2021 року з жорсткими обмеженнями у січні є неминучим.

Ключові індикатори

Показник	Вересень 20 до вересня 19, %	Жовтень 20 до жовтня 19, %	Листопад 20 до листопада 19, %	Січень-листопад 2020 (Січень-листопад 2019), %	
Промисловість	-4,4	-5,0	-0,3	-6,2 (0,1)	↓
Будівництво	12,5	12,7	9,4	2,8 (24,1)	↓
Сільське господарство	-19,2	-18,3	11,3	-12,4 (2,8)	↓
Торгівля*	X	X	X	4,2 (2,4)	↑
Оборот роздрібної торгівлі	11,6	15,2	12,1	7,8 (10,2)	↓
Транспорт*	X	X	X	-14,6 (3,2)	↓
Вантажообіг	-12,7	-9,9	-7,9	-15,1(2,4)	↓
Пасажирообіг	-49,5	-47,6	-54,8	-53,8 (3,3)	↓
ЗІВ¹	X	X	X	-5,2 (2,9)	↓

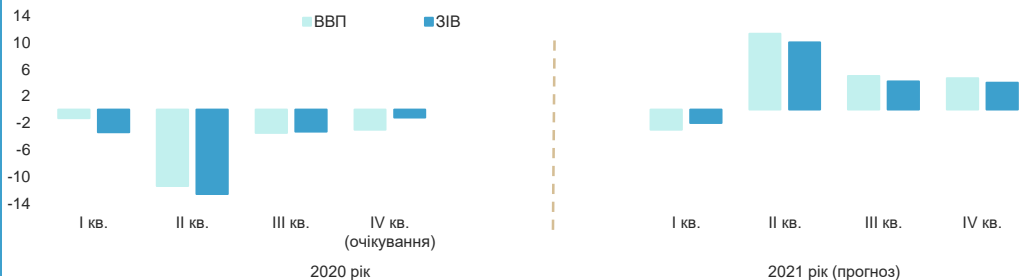
Очікування

І якщо до прийняття рішення щодо карантину «вихідного дня» у листопаді 2020 року та введення чергового локдауна у січні 2021 року Мінекономіки прогнозувало незначне зростання ВВП у I кварталі 2021 року, то наразі, враховуючи зменшення запасу міцності більшості ВЕД (особливо сфери послуг) та виснаженість економіки постійними коливаннями та змінами умов функціонування протягом 2020р. очевидним є отримання за підсумком I кварталу 2021 року падіння ВВП, що може досягти 3%.

Однак пристосованість та гнучкість окремих ВЕД, підсилена здобутим досвідом у пік пандемії в Україні (березень-квітень 2020р.) до роботи в умовах жорстких карантинних обмежень, а також початок запуску вакцинації у світі, продовження реалізації певних заходів Уряду, запроваджених з метою підтримки бізнесу та населення може мінімізувати це падіння.

І у разі не погіршення ситуації з рівнем захворюваності та не впровадження надалі жорсткіших обмежень вже починаючи з II кварталу і до кінця 2021 року економіка вийде на позитивну динаміку.

Реальна зміна ЗІВ та ВВП у 2020 році та прогноз на 2021 рік, % до відповідного кварталу попереднього року

Проте все ще залишається високим ризик наступної хвилі пандемії, що потягне за собою подальші карантинні обмеження як в Україні, так і у світі (у т.ч. неефективність вакцинації).

* Розрахунки Мінекономіки з урахуванням оперативної інформації Держстату щодо показників обороту оптової та роздрібної торгівлі, а також обсягів вантажо- та пасажирообігу.

Огляд економічної активності (листопад 2020 року)

Промисловість

Ключові висновки

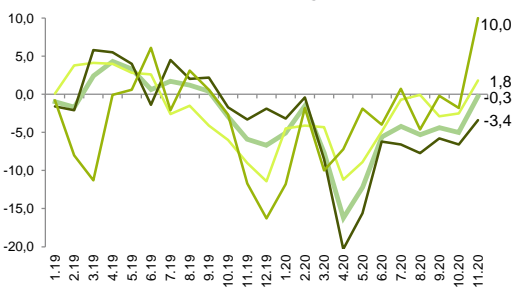
У листопаді (р/р) ситуація у промисловості поліпшилася. **Падіння промислового виробництва уповільнилось до 0,3%** проти падіння на 5,0% у жовтні 2020р., з урахуванням ефекту календарних днів – до 0,1% (3,9% відповідно). І хоча у листопаді відбулося посилення карантинних заходів (запровадження карантину «вихідного дня»), ряд чинників дозволили компенсувати негативний вплив та сприяли виробничій активності певних видів промислової діяльності. З одного боку, на показниках промислового виробництва позначилася низька статистична база порівняння. З іншого – вплинуло покращення попиту на зовнішніх ринках (зокрема залізних руд та чорних металів), а також високий внутрішній попит з боку інженерного будівництва та споживчий попит з боку населення.

Довідково. За даними НБУ індекс очікувань ділової активності промислових підприємств у листопаді 2020р. становив 46,1 п. порівняно з 47,5 п. жовтні 2020р.

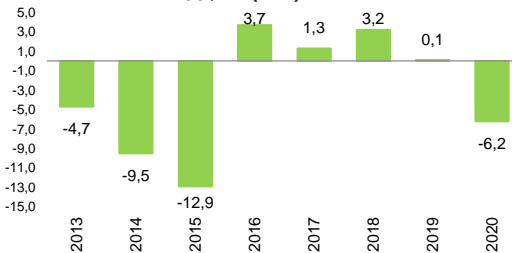
Серед ключових видів промислової діяльності у листопаді спостерігалось зростання виробництва: у добувній промисловості - на 1,8% (порівняно з «мінус» 2,5% у жовтні 2020р.); у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 10,0% (порівняно з «мінус» 1,8% у жовтні 2020р.). Водночас, у переробній промисловості падіння виробництва уповільнилось до 3,4% (6,6% у жовтні 2020р.).

Загалом за 11 міс. 2020р. (п/п) падіння промислового виробництва становило 6,2% (6,8% за 10 міс. 2020р. та «плюс» 0,1% за 11 міс. 2019р.).

Індекс промислової продукції, % (р/р)

Індекс промислової продукції у січні-листопаді, % (п/п)

Ключові фактори, що впливали на динаміку пром

- ✓ Реалізація відкладеного внутрішнього споживчого
- ✓ Ефект низької статистичної бази порівняння листопада минулого року
- ✓ Покращення кон'юнктури на світових ринках залізних руд та зовнішнього попиту на металургійну продукцію
- ✓ Інвестиційна пауза в окремих підвидах діяльності, у т.ч. через звуження фінансових ресурсів у підприємств
- ✓ Низька сировинна база з боку с/г виробництва
- ✓ Висока конкуренція з боку імпорту
- ✓ Вплив пандемії коронавірусу через зовнішній канал, в тому числі, обмежені поставки імпорту

Основні види промисловості, %	Листопад 20 (жовтень 20), р/р	Внески листопад 20 / жовтень 20	Січ.-лист. 20 (сч.-лист. 19), п/п	Частка у пром., 2019
Промисловість	-0,3(-5,0)	X	-6,2(0,1)	100
Добувна пром-ть	1,8(-2,5)	0,2(-0,9)	-3,8(-0,6)	15,9
Переробна пром-ть	-3,4(-6,6)	-1,9(-3,8)	-7,8(1,2)	64,4
Постачання електроенергії, газу, пари	10,0(-1,8)	1,4(-0,3)	-3,1(-3,1)	18,5
Харчова	-5,4(-7,2)	-1,2(-1,4)	-2,2 (3,7)	21,4
Текстильна	-1,0(-0,7)	-0,04(-0,03)	-9,0 (-7,3)	1,0
Деревообробна, целюлозна, поліграфічна	0,6(0,3)	-0,01(-0,01)	-6,8 (-5,6)	3,4
Кокс, нафтопереробка	-9,8(-12,6)	-0,2(-0,2)	-2,7 (2,5)	2,9
Хімічна	-13,4(1,9)	-0,2(0,04)	4,8(11,7)	2,9
Фармацевтика	-0,6(-2,2)	-0,03(-0,05)	0,8(3,8)	1,5
Будматеріали	9,6(2,0)	0,3(0,1)	-2,6(6,7)	5,7
Металургія	8,2(-3,3)	0,9(-0,5)	-10,2(-0,7)	15,9
Машинобудування	-15,3(-18,6)	-1,4(-1,6)	-19,9(-1,8)	7,6
Меблі, ремонт і монтаж	0,6(-1,5)	0(-0,1)	-12,8(3,4)	2,1
устаткування				

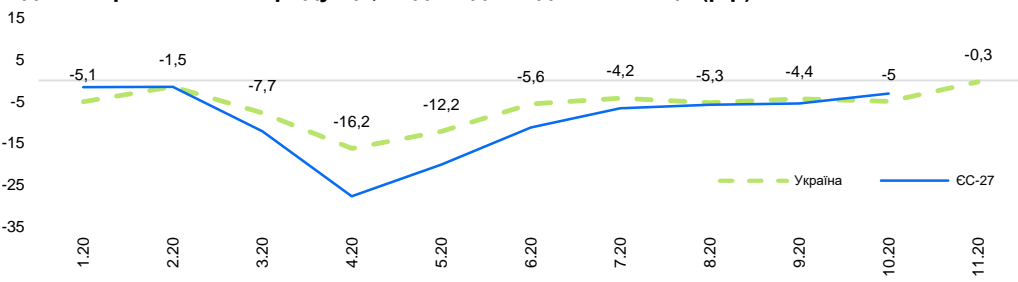
Огляд економічної активності (листопад 2020 року) Індекси промислової продукції за основними промисловими групами

Ключові висновки

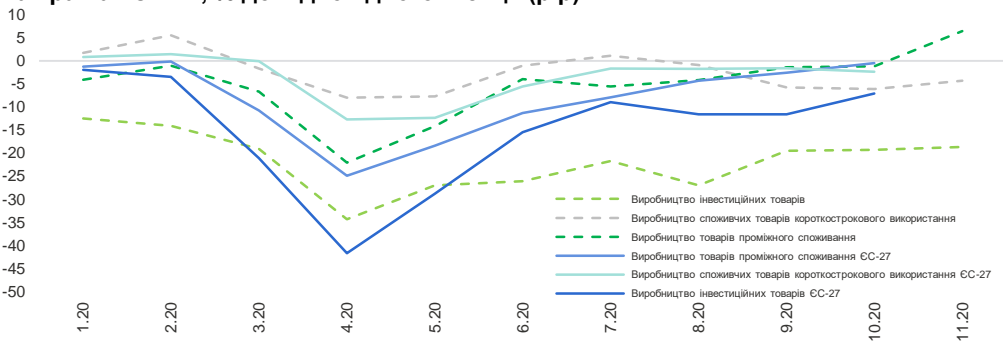
Зважаючи на структурні особливості корона кризи основний удар припадає на інвестиційні види діяльності, зокрема у листопаді 2020р. (р/р) у виробництві інвестиційних товарів спостерігалось найбільше падіння – на 18,7%. Водночас, значно менший негативний вплив отримали виробники споживчих товарів. Так, виробництво споживчих товарів короткострокового спрямування зменшилося лише – на 4,3%. В той же час, зростання відбулося у виробництві споживчих товарів довгострокового спрямування – на 17,4%, товарів проміжного споживання – на 6,4% та товарів групи енергія – на 2,4%.

За даними Євростату у жовтні 2020р. порівняно з жовтнем 2019р. (р/р) індекс промислового виробництва у ЄС-27 зменшився на 3,8%, у Євразоні – на 3,1%. За основними промисловими групами в країнах ЄС у жовтні 2020 року (до жовтня 2019р.) виробництво інвестиційних товарів скоротилось на 7,1% та споживчих товарів короткострокового використання – на 2,4%. Водночас, зросло виробництво споживчих товарів тривалого використання на 2,3%.

Індекси промислової продукції, % до відповідного місяця (р/р)

Індекси промислової продукції за основними промисловими групами в Україні та країнах ЄС-27, % до відповідного місяця (р/р)

Регіональний аспект у листопаді 2020р., %, р/р

Найбільш позитивний вплив на індекс промислової продукції у Донецькій, Одеській та Житомирській мали такі ВЕД як добувна промисловість, деревообробна, харчова промисловість, металургія, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.

В той же час негативний вплив на індекс промислової продукції у Рівненській, Івано-Франківській та Чернівецькій області мали такі ВЕД як харчова промисловість, машинобудування, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, хімічна, добувна текстильна, деревообробна промисловість та металургія.

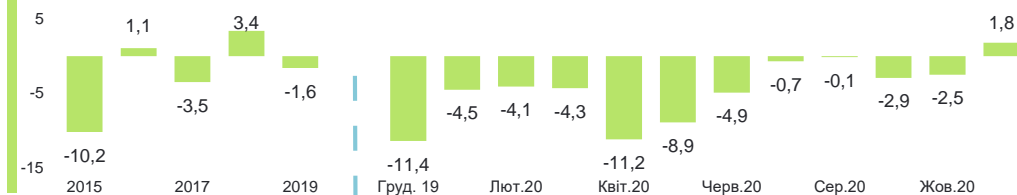
- ТОП-3 області з найвищими темпами індексу промислової продукції
- ТОП-3 області з найнижчими темпами індексу промислової продукції

Огляд економічної активності (листопад 2020 року) Добувна промисловість і розроблення кар'єрів

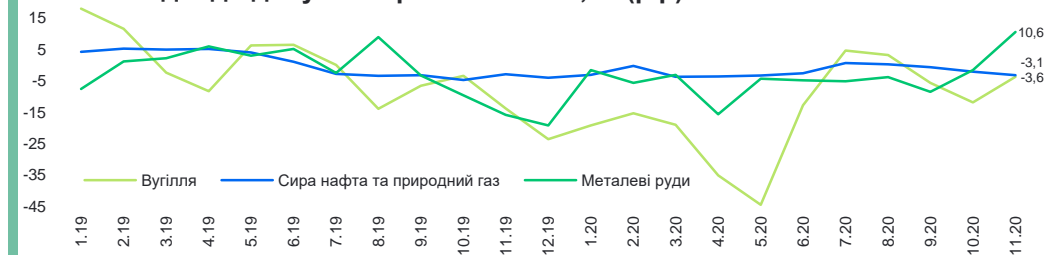
Ключові висновки

У листопаді 2020р. (р/р) зростання виробництва у добувній промисловості на 1,8% («мінус» 2,5% у жовтні 2020р.) відбулося за рахунок продовження покращення кон'юнктури на світових ринках залізних руд (зростання світових цін - на 46,3% (р/р) у листопаді 2020р.), а також збільшення використання кам'яного вугілля внаслідок нарощування обсягів виробництва електроенергії тепловими електростанціями в умовах зростання ділової активності окремих споживачів електроенергії.

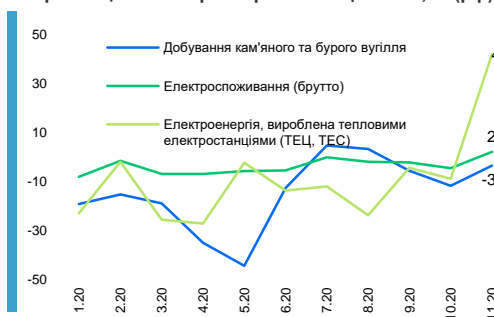
Індекси добувної промисловості, % (р/р)

Основні підвиди добувної промисловості, % (р/р)

Добування кам'яного вугілля та виробництво електроенергії на ТЕЦ та ТЕС, % (р/р)

Запаси та використання вугілля, природного газу, % (р/р) (станом на кінець місяця)

Ключові фактори, що впливали на динаміку добувної промисловості

Стрімке зростання цін на металеві руди на світових ринках – на 46,3% у листопаді 2020р. (р/р) (на 35,3% у жовтні 2020р.) за даними Світового банку

Зростання попиту з боку теплових електростанцій на кам'яне вугілля в умовах збільшення споживання енергоресурсів підприємствами

Виснаження діючих нафтогазовидобувних родовищ

Огляд економічної активності (листопад 2020 року)

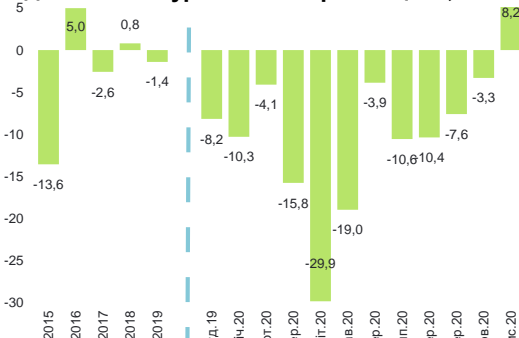
Металургійне виробництво

Ключові висновки

У листопаді 2020р. (р/р) зростання у металургійному виробництві на 8,2% («мінус» 3,3% відповідно) відбулося внаслідок продовження покращення зовнішнього попиту на металургійну продукцію (збільшення світових цін – на 13,8% (р/р) у листопаді 2020р.) в умовах поживавлення виробничої активності металургійних підприємств у країнах, які стримали розповсюдження коронавірусу (зокрема, Китай), проте висока конкуренція та державний протекціонізм у традиційних для української металургії країнах експорту на тлі дії карантинних обмежень залишаються стримуючими зовнішніми чинниками.

Поряд з цим, на внутрішньому ринку чорних металів негативний вплив на виробничу діяльність справляє інвестиційна пауза в окремих підвидах будівництва - споживачів металургійної продукції (у листопаді 2020р. (р/р) індекс будівельної продукції у житловому будівництві зменшився на 4,6%).

Індекси металургійного виробництва, %

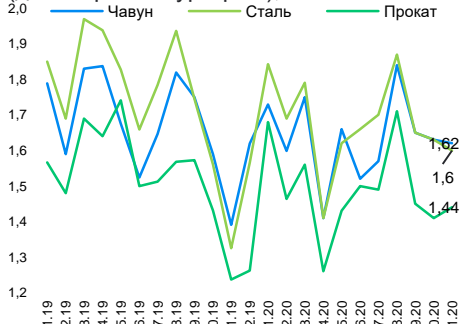
Середні світові ціни на базові метали (дані Світового банку) та металургійне виробництво, % (р/р)

Металургійне виробництво, добування металевих руд і виробництво коксу та кокспродуктів, у % (р/р)

Виробництво чавуну, сталі та прокату (дані Укрметалургпрому), млн.т

Ключові фактори, що впливали на динаміку металургійної виробництва

Поживавлення попиту на окремих світових ринках сталі (у листопаді 2020р. індекс світових цін на базові метали зріс на 13,8% - за даними Світового банку)

Низький внутрішній попит з боку житлового будівництва та машинобудування через інвестиційну паузу в економіці

Надзвичайно низька статистична база порівняння листопада 2019р. («мінус» 14,5%)

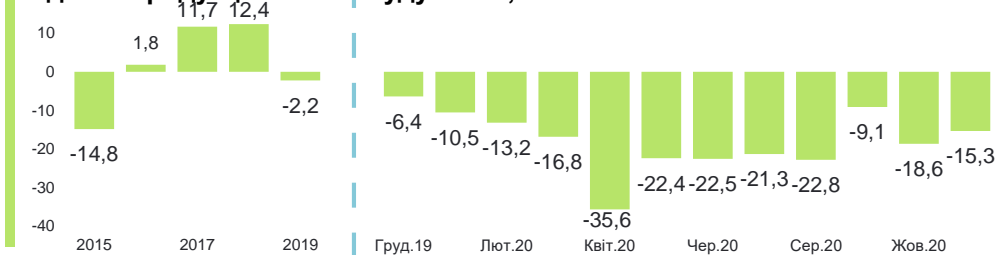
Огляд економічної активності (листопад 2020 року) Машинобудування

Ключові висновки

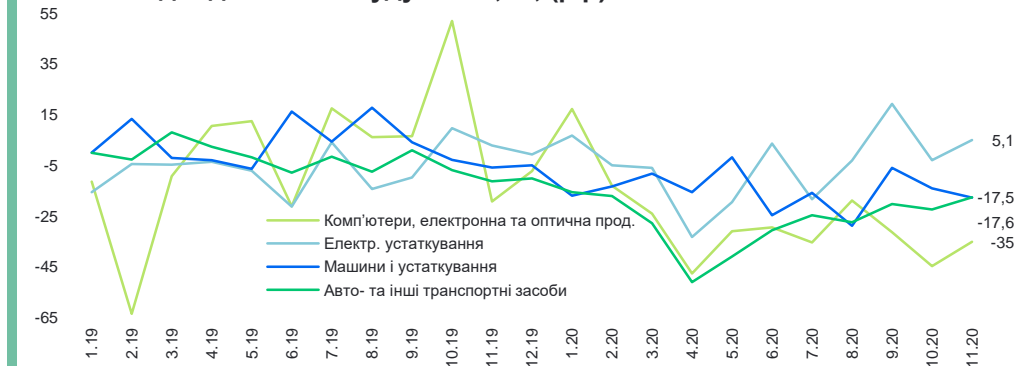
У листопаді 2020р. (р/р) скорочення виробництва у машинобудуванні уповільнилось до 15,3% («мінус» 18,6% у жовтні 2020р.). Падіння відбулося майже у всіх підвидах, окрім виробництва машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань. В той же час, у виробництві електричного устаткування відбулося зростання на 5,1% («мінус» 2,9 відповідно) на тлі низької статистичної бази порівняння листопада 2019р.

Загалом, падіння виробництва у машинобудуванні відбувається через фінансові втрати підприємств під час запровадження карантинних обмежень, що негативно позначалися на скороченні інвестиційної діяльності в економіці та збереження дії стримуючих чинників сформованих раніше (висока конкуренція з боку імпорту, нестабільні внутрішні замовлення).

Індекси продукції машинобудування, %

Основні підвиди машинобудування, %, (р/р)

Ключові фактори, що впливали на динаміку машинобудування

Низький рівень інвестиційної активності в економіці через скорочення фінансових результатів підприємств

Нестабільний рівень замовлень на внутрішньому та зовнішньому ринках

Висока конкуренція з боку іноземних аналогів на внутрішньому ринку

Низький попит з боку основних внутрішніх споживачів (зокрема, залізничного транспорту)

Низька статистична база порівняння листопада 2019р. («мінус» 8,1%)

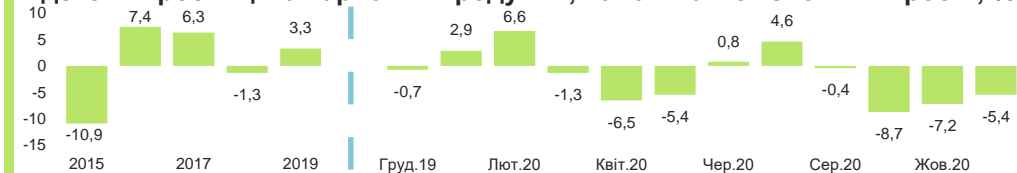
Огляд економічної активності (листопад 2020 року) Виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів

Ключові висновки

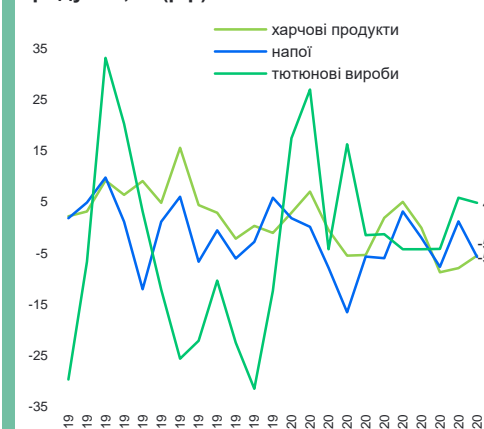
У листопаді 2020р. (р/р) виробництво харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів уповільнило падіння до 5,4% («мінус» 7,2% у жовтні 2020р.) за рахунок відновлення зовнішнього попиту на м'ясо та часткової реалізації відкладеного внутрішнього споживчого попиту. Проте, негативний результат зумовлений низьким забезпеченням сировиною на переробку з боку с/г, внаслідок низького врожаю олійних та технічних культур, а також високою конкуренцією з боку імпорту. Довідково. За даними Держстату станом на 01.12.2020р. відбулося скорочення врожаю олійних та технічних культур, зокрема врожай сояшнику зменшився на 13,9%, цукрового буряку на 19,1%, овочів та фруктів на 0,7 та 8,3%.

Поряд з цим, дія часткових карантинних заходів, зокрема у країнах-торгових партнерах, а також низький попит з боку вітчизняних закладів громадського харчування виступають додатковими стримуючими чинниками розвитку виробництва харчових продуктів та напоїв.

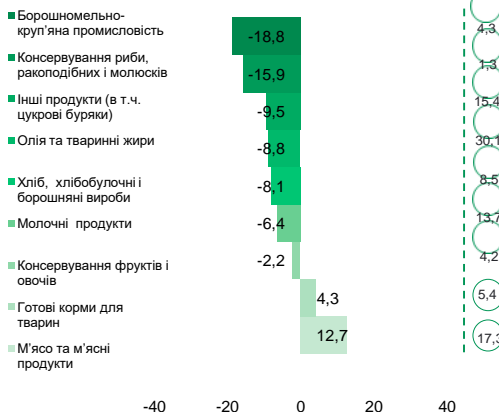
Індекси виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів, %

Основні підвиди виробництва харчових продуктів, % (р/р)

Індекси виробництва харчових продуктів у листопаді 2020р. % (п/п) та частки у структурі 2019р., в.п.

Ключові фактори, що впливали на виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів

Низький врожай с/г культур, зокрема сояшнику, буряка цукрового на тлі несприятливих погодних умов для їх вирощування

Висока конкуренція з боку імпорту на внутрішньому ринку (в першу чергу, молочної продукції) (зокрема, за даними ДМС імпорт молочної продукції (гр.401-406) у листопаді 2020р. (р/р) зріс у 1,5 рази)

Низький рівень попиту з боку закладів громадського харчування на продукти харчування та напої через дію заходів адаптивного карантину

Часткова реалізація відкладеного споживчого попиту, його переорієнтація на внутрішній ринок (у листопаді 2020р. (р/р) індекс роздрібно торгівлі зріс на 12,1%)

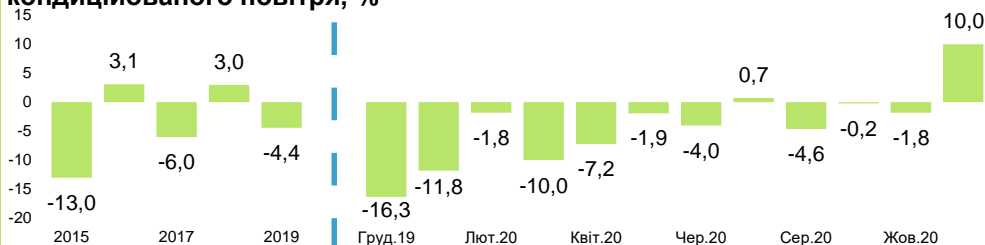
Огляд економічної активності (листопад 2020 року)

Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря

Ключові висновки

У листопаді 2020р. (р/р) зростання виробництва у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря на 10,0% (проти 1,8% у жовтні 2020р.) відбулося за рахунок збільшення споживання електроенергії в умовах покращення ділової активності окремих споживачів електричної енергії (зокрема, металургії), а також на тлі ефекту низької статистичної бази порівняння листопада минулого року («мінус» 11,7%).

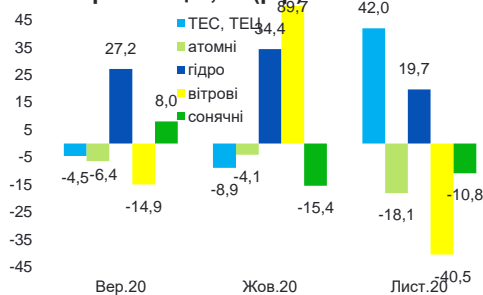
Індекси продукції у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, %

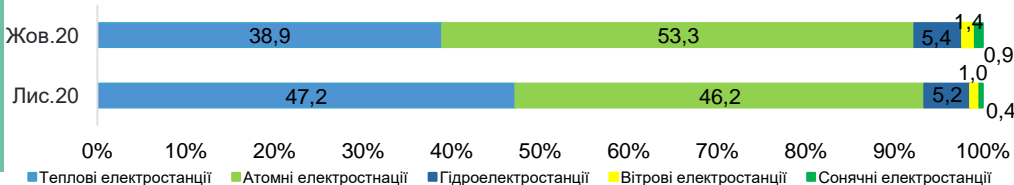
Виробництво та споживання електроенергії, % (р/р)

Виробництво електроенергії за типами електростанцій, % (р/р)

Структура виробництва електроенергії за типами електростанцій, %

Ключові фактори, що впливали на виробництво в постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря

Збільшення споживання електроенергії в умовах покращення ділової активності окремих споживачів електричної енергії

Збільшення обсягів розподілення природного газу місцевими трубопроводами (у листопаді 2020р. (р/р) на 5,7%)

Низька статистична база порівняння листопада 2019 року

Планова зупинка роботи окремих АЕС, в т. ч. для проведення капітального ремонту

Огляд економічної активності (листопад 2020 року)

Сільське господарство

Ключові висновки

У **с/г** за підсумком **листопада 2020р.** (р/р) на фоні низької статистичної бази порівняння вперше з березня по жовтень відбулося зростання обсягів виробництва продукції - на **11,3%** («мінус» 18,3% у жовтні 2020р. та «мінус» 20,3% у листопаді 2019р.) Зміна динаміки виробництва спостерігалася за рахунок активного проведення збору врожаю пізніх **с/г** культур (зокрема, кукурудзи, сої та буряка цукрового) на тлі сприятливих погодних умов у листопаді місяці, а також зростання зовнішнього попиту, зокрема, на м'ясо птиці та свиней.

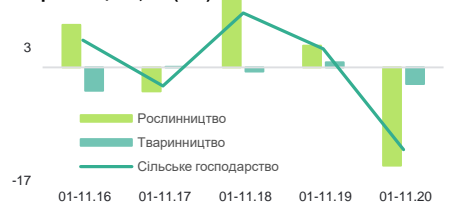
Ключові індикатори

	Листопад 2020 (Листопад 2019)	Січень-листопад 2020 (Січень-листопад 2019)	Внесок у січні-листопаді 2020 (у січні-листопаді 2019), в.п.
Сільське господарство, в цілому, %	11,3 (-20,7) ↓	-12,4 (2,8) ↓	X
Рослинництво, %	-	-14,8 (3,3) ↓	-11,9 (2,6) ↓
Тваринництво, %	-	-2,5 (0,8) ↓	-0,6 (0,3) ↓

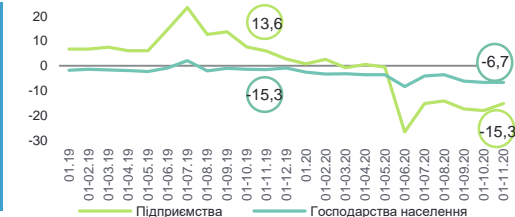
Індекс с/г продукції, %

Індекс с/г продукції, у т. ч. рослинництва і тваринництва, % (п/п)

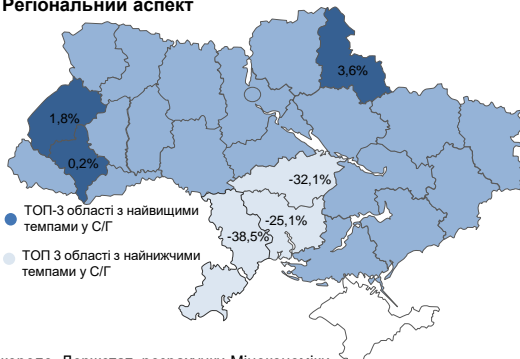
Індекс с/г продукції за категоріями, % (п/п)

Індекс рослинництва та тваринництва за категоріями у січні-листопаді 2020 року, % (п/п)

Регіональний аспект

Ключові фактори

- ✓ Сприятливі погодні умови для збору пізніх **с/г** культур
- ✓ Відновлення зовнішнього попиту, зокрема, на м'ясо птиці та свиней
- ✓ Нижча урожайністю більшості **с/г** культур порівняно з минулим роком
- ✓ Висока витратність вирощування ВРХ
- ✓ Зростання конкуренції на внутрішньому ринку з імпортною молочною продукцією

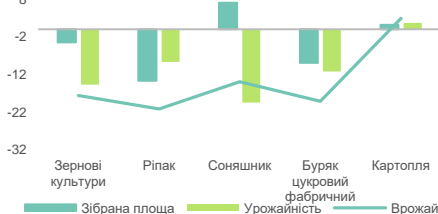
Огляд економічної активності (листопад 2020 року)

Сільське господарство

Рослинництво

У рослинництві за підсумком січня-листопада 2020р. (п/п) обсяги виробництва скоротилися на **14,8%** (16,9% у січні-жовтні 2020р., «плюс» 3,3% у січні-листопаді 2019р.), що пов'язана з нижчою врожайністю порівняно з минулим роком пізніх с/г культур, зокрема, кукурудзи (зменшення урожайності на 22,6%, обсягів врожаю – на 23,5%), соняшнику (зменшення на 19,5% та 13,9% відповідно), сої (зменшення на 8,8% та 25,1% відповідно) та буряка цукрового (зменшення на 11,2% та 19,1% відповідно) на тлі несприятливих погодних умов під час вегетації та дозрівання. Крім того спостерігалось зменшення обсягу врожаю культур плодоягідних ("мінус" 8,3% станом на 01.12.2020) через неочікувані заморозки у весняний період.

Індекс виробництва, площі збору та урожайність с/г культур станом на 01.12.2020, % (п/п)

Обсяг виробництва с/г культур за категоріями господарств, млн т

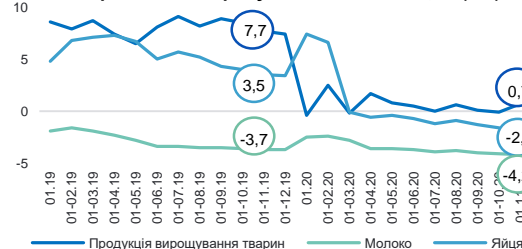
За даними Мінекономіки аграрії завершили проведення осінніх польових робіт. За оперативними даними станом на 14.12.2020 намолочено 65,4 млн т зернових і зернобобових культур з площі 24,1 млн га, соняшнику – 13,1 млн т з 6,4 млн га, сої – 2,8 млн т з 1,3 млн га, ріпаку – 2,6 млн т з 1,1 млн га, цукрових буряків – накопано 9,2 млн т з 216 тис га.

Тваринництво

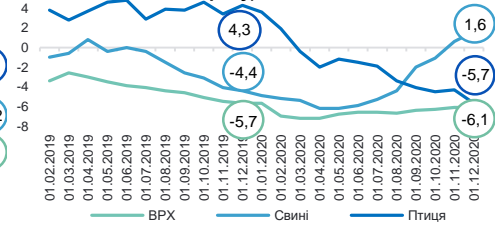
У тваринництві у січні-листопаді 2020р. (п/п) продовжує спостерігатися зменшення обсягів виробництва – **«мінус» 2,5%** («мінус» 2,7% у січні-жовтні 2020р. та «плюс» 0,8% у січні-листопаді 2019р.), що формувалося під впливом факторів, сформованих у попередніх роках (зокрема, у виробництві молока), а саме: високі фінансові затрати на вирощування поголів'я ВРХ та висока конкуренція на внутрішньому ринку з імпортною молочною продукцією у роздрібній мережі (за даними ДМС за 11 міс. 2020р. (п/п) імпорт молочної продукції у фізичному вимірі (гр.401-406) зріс у 2,3 раза (зростання у 2,4 раза за 10 міс. 2020 року)).

Водночас, у вирощуванні с/г тварин (у живій масі) у підприємствах відбулося зростання за рахунок зовнішнього попиту, зокрема, на м'ясо птиці та свиней (за даними ДМС за 11 міс. 2020р. (п/п) експорт м'яса птиці (гр.207) у фізичному вимірі зріс на 5,1% (7,7% за 10 міс. 2020р.), свиней (гр.203) – на 30,2% (29,1% відповідно).

Індекс тваринницької продукції за підвидами, % (п/п)

Поголів'я с/г тварин, % (порівняно з відповідною датою попереднього року)

За даними Мінекономіки у 2020р. було збережено аграрну підтримку і вплачено аграріям усі 4 млрд грн. Зокрема, за напрямками: «Здешевлення кредитів» – 1,05 млрд грн (із 1,05 млрд грн), «Компенсація вартості с/г техніки» – 1,46 млрд грн (із 1,46 млрд грн), «Підтримка фермерства» – 132,9 млн грн (із 134,8 млн грн), «Садівництво, виноградарство та хмелярство» – 290 млн грн (із 290 млн грн), «Тваринництво та переробка» – 1,041 млрд грн (із 1,046 млрд грн).

Огляд економічної активності (січень-листопад 2020 року)

Будівництво

Ключові висновки

У січні-листопаді 2020р. (п/п) у **будівництві** продовжилося спостерігатися прискорення темпів зростання індексу будівельної продукції – до **2,8%** (1,9% у січні-жовтні 2020р. та 24,1% у січні-листопаді 2019р.), що обумовлено реалізацією проектів «Великого будівництва» на тлі сприятливих погодних умов для проведення будівельних робіт. Позитивна динаміка була забезпечена активним проведенням дорожніх робіт в умовах реалізації проектів Великого дорожнього будівництва, що дозволило прискорити зростання обсягів виконаних робіт у будівництві інженерних споруд. Поряд з тим, у житловому будівництві спостерігалось значне скорочення, у т. ч. через зниження попиту на житлову нерухомість на початкових стадіях будівництва та недостачу фінансових ресурсів у забудовників, які здійснюють будівництво за кошти покупців. Через інвестиційну паузу більшості підприємств реального сектору в умовах скорочення їх фінансових результатів відбулося зменшення обсягів будівництва нежитлових будівель.

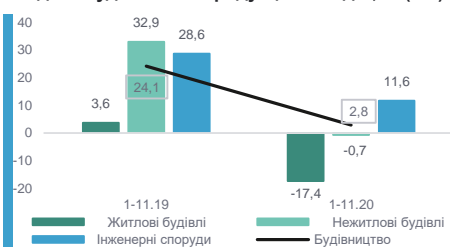
Ключові індикатори

	Листопад 2020 (Жовтень 2020)	Січень-листопад 2020 (січень-листопад 2019)	Внесок у січень-листопад 2020 (у січень-листопад 2019), в.п.
Будівництво, в цілому	9,4 (12,7)	2,8 (24,1)	X
Будівлі	-2,4 (-8,4)	-7,4 (19,2)	-3,5 (9,1)
житлові	-4,6 (-15,8)	-17,4 (3,6)	-3,3 (0,8)
нежитлові	-1,2 (-4,1)	-0,7 (32,9)	-0,2 (8,4)
Інженерні споруди	17,4 (29)	11,6 (28,6)	6,3 (14,9)

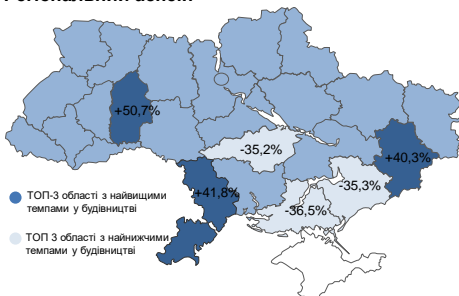
Індекс будівельної продукції та внески, %, в.п. (п/п)

Індекс будівельної продукції та видів, % (п/п)

Регіональний аспект

Ключові фактори

- ✓ Збільшення капітальних видатків зведеного бюджету (у листопаді (р/р) фінансування робіт з **дорожнього фонду** зросло у 1,6р. та у січні-листопаді (п/п) – на 46,3%)
- ✓ Покращення очікувань будівельних підприємств та інвесторів
- ✓ Скорочення інвестиційної активності майже у всіх ВЕД
- ✓ Зменшення кредитування ВЕД «Будівництво» (станом на кінець листопада порівняно з початком року на 34,5%)
- ✓ Дефіцит фінансових ресурсів у забудовників, які здійснюють будівництво житла за кошти покупців

Покращення очікувань будівельних підприємств

За останніми опитуваннями Держстату будівельні підприємства у IV кв. 2020р. очікують на збільшення замовлень та кількості працівників.

Огляд економічної активності (січень-листопад 2020 року) Торгівля

Ключові висновки

У листопаді 2020 року продовжується активний розвиток роздрібного сегменту ринку, який драйвить економіку в складних умовах впливу пандемії для всього світу. Така динаміка підтримувалася продовженням реалізації відкладеного споживчого попиту, його переорієнтацією на внутрішній ринок, зростанням реальної заробітної плати, а також завдяки пристосованості та гнучкості галузі, підсилених здобутим у березні-квітні досвідом роботи в умовах жорстких карантинних обмежень.

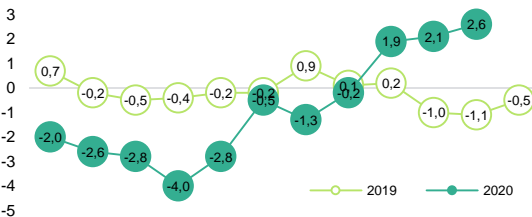
Крім того, втретє у 2020 році відбулося зростання обсягів оптового товарообороту (з урахуванням низької бази порівняння минулого року), що, підтримувалося попитом з боку роздрібної торгівлі та окремих промислових підприємств (зокрема, виробників споживчих товарів тривалого використання, товарів проміжного споживання та товарів групи «енергія»).

Як результат, за підсумком 11 місяців 2020 року зростання обсягів внутрішньої торгівлі становило 4,2% (3,8% за 10 місяців 2020 року (п/п)).

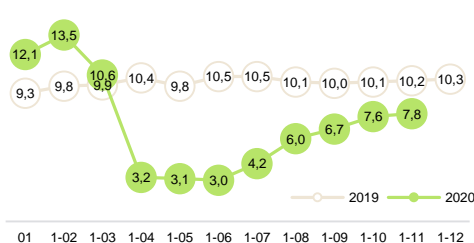
Ключові індикатори

	Листопад 2020 (Жовтень 2020), %	Січень-листопад 2020 (Січень-листопад 2019), %	Внесок Січень-листопад 2020 (січень-листопад 2019), в.п.
Випуск ВЕД «Торгівля», %	X	4,2 (2,4) ↑	X
Оптовий товарооборот підприємств оптової торгівлі, %	X	2,6 (-1,1) ↑	1,8 (-0,8) ↑
Оборот роздрібної торгівлі, %	12,1 (15,2) ↓	7,8 (10,2) ↓	2,5 (2,9) ↓

Оптовий товарооборот, % (п/п)

Оборот роздрібної торгівлі, % (п/п)

Ключові фактори, що мали вплив на внутрішню торгівлю

Зростання реальної з/п
у листопаді 2020р.
(на 8,1% (р/р) проти
10,6% у жовтні 2020р.)

Низька цінова
динаміка на
внутрішньому ринку

Збільшення обсягів переказів
фізичних осіб у іноземній валюті
(за даними НБУ у листопаді 2020р. ↑ на
30,7% (р/р) проти 22,2% у жовтні
2020р.)

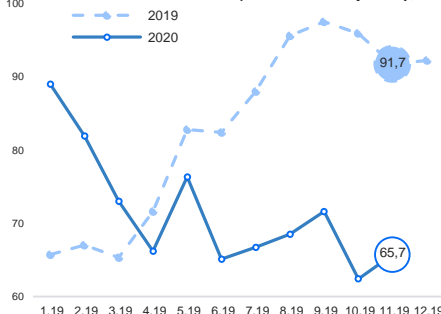

Покращення споживчих
настроїв домогосподарств
(порівняно з жовтнем 2020р.)

Регіональний аспект динаміки підприємств обороту роздрібної торгівлі у січні-листопаді 2020 року, % (п/п)

Індекс споживчих настроїв (дані Info Sapiens), п.

Огляд економічної активності (9 місяців 2020 року) Товарна структура роздрібного та оптового товарообороту підприємств

РОЗДРІБНИЙ ТОВАРООБОРОТ

Пандемія внесла свої корективи не тільки у всі сфери економіки, а й вплинула на вподобання та пріоритетність у харчуванні та здійсненні покупок товарів. Наразі споживачі купують життєво необхідні товари, а певне обмеження у відвідуванні торгових центрів зменшує можливість «спонтанних» покупок. Якщо порівнювати структуру роздрібного товарообороту у розрізі товарних груп та товарів, то у розпал пандемії населення віддавало перевагу більш корисним продовольчим продуктам (зокрема, свіжі овочі, риба, м'ясо, сир та м'ясні продукти ін.), частка яких за 9 міс 2020р. збільшилася до 45,5% проти 42,8% за 9 місяців 2019 року), а вже група непродовольчих товарів, хоч і лишається домінуючою, все ж знизилася (з 57,2% за 9 місяців 2019 року до 54,5% за 9 місяців 2020 року), що в більшій мірі, обумовлено суттєвим зниженням не топових під час пандемії та карантинних обмежень товарів (одяг, косметичні товари, телефонні апарати мобільні, автомобілі, деталі та приладдя для них).

Зміна обсягу продовольчих та непродовольчих товарів та їх внески до загального обсягу роздрібного товарообороту за 9міс 2020 / 9міс 2019, %, відсоткових пунктів, (п/п)

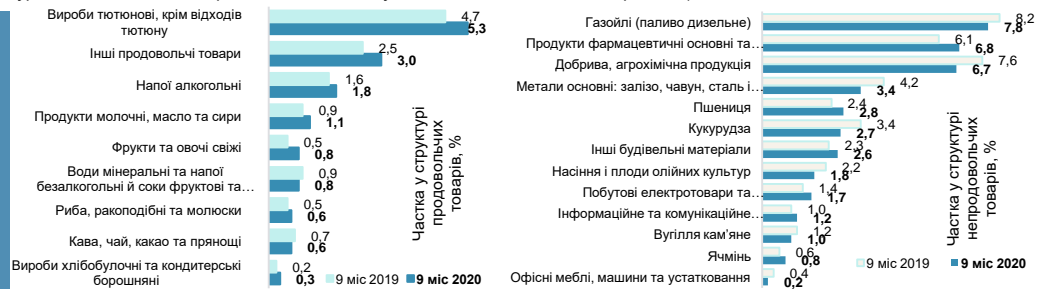

Топ 10 продовольчих та непродовольчих товарів, що сформували основний внесок у загальний обсяг роздрібного товарообороту (відсоткових пунктів) та їх структура (%) за 9 місяців 2020 року

ОПТОВИЙ ТОВАРООБОРОТ

В товарній структурі оптового товарообороту за 9 місяців 2020 року порівняно з 9 місяцями 2019 року теж відбулися певні зміни. Так, за 9 місяців 2020 року порівняно з аналогічним періодом минулого року збільшилася частка продовольчих товарів (до 18,3% проти 16,5%), в той час як частка непродовольчих товарів зменшилася (до 81,7% проти 83,5% відповідно). І якщо у розрізі товарів продовольчої групи суттєвої відмінності за два періоди не відбулося, то у розрізі непродовольчих товарів прослідковується відбиток пандемії та обмежень пов'язаних з нею, що мало як негативний вплив на окремі товари (зокрема, металургійна продукція (зменшення попиту на даний вид продукції у світі та державний протекціонізм у традиційних для вітчизняної металургії країнах експорту), дизельне паливо (пригнічена ділова активність)), так і позитивний (зокрема, фармацевтична продукція (збільшення попиту на дану продукцію) та побутові електроприлади та електронна звуко- та відео апаратура побутового призначення, інформаційне та комунікаційне устаткування (перехід на дистанційне/надомне навчання, роботу та проведення онлайн зустрічей (в т.ч. І з міжнародними партнерами)). Крім того, на зменшення частки непродовольчих товарів впливало і зменшення частки агро сировини (зокрема, пшениці, кукурудзи, олійних культур та ячменю через меншу за минулорічну їх урожайність на тлі несприятливих погодних умов під час вегетації та дозрівання).

Огляд економічної активності (листопад 2020 року) Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність

Ключові висновки

У листопаді 2020 року ситуація у транспортній сфері дещо поліпшилася, в більшій мірі, за рахунок покращення у вантажному транспорті що, в основному, підтримувалося поживанням попиту на вантажні перевезення залізничним видом транспорту з боку основних користувачів (окремі промислові підприємства, будівельна галузь та агро-виробники), а також певною пристосованістю вітчизняних авіаперевізників до нових умов функціонування та налагодження вантажних авіаперевезень. В той же час, ситуація у трубопровідному транспорті дещо погіршилася на тлі високого рівня заповненості підземних газових сховищ у країнах ЄС.

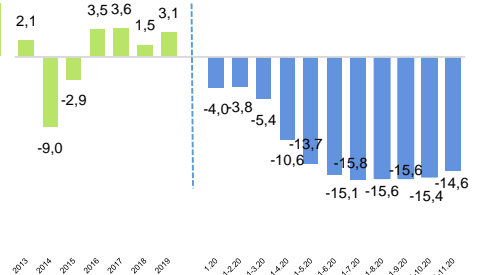
Крім того, втрати понесені під час повного локдауну у квітні, а також млявість економічної активності в умовах продовження невизначеності із рівнем захворюваності та змінності карантинних обмежень в середині країни (карантин вихідного дня) та поза її межами (посилення протиепідеміологічних обмежень в багатьох країнах) значно стримує розвиток транспорту, тому в цілому ситуація лишається досить складною (в даній сфері кумулятивні темпи падіння залишаються найбільшими серед інших ВЕД).

Як результат, у комплексі з поєднанням подальшого тиску стримуючих чинників, сформованих у попередніх періодах, за підсумками 11 місяців 2020 року (п/п) у транспорті падіння обсягів випуску становило 14,6% (15,4% за 10 місяців 2020 року).

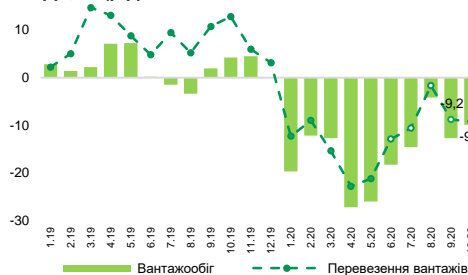
Ключові індикатори

	Листопад 2020 (Жовтень 20), %	Січень-листопад, 20 (січень-листопад, 19), %
Випуск ВЕД «Транспорт» ¹ , %	X	-14,6 (3,2) ↓
Вантажообіг, %	-7,9 (-9,9) ↑	-15,1 (2,4) ↓
Перевезення вантажів, %	-3,0 (-9,2) ↑	-11,6 (8,3) ↓
Пасажирообіг, %	-54,8 (-47,6) ↓	-53,8 (3,3) ↓
Перевезення пасажирів, %	-40,6 (-37,7) ↓	-39,9 (-5,4) ↓

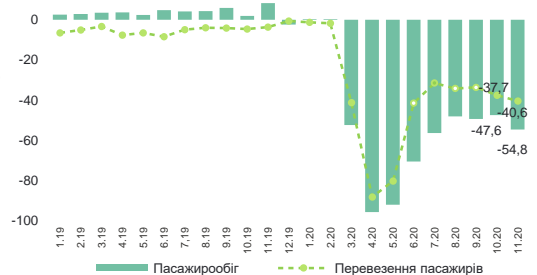
Випуск ВЕД «Транспорт» у 2013-2020рр., %

Вантажообіг/перевезення вантажів, у 2019-2020рр., % (р/р)

Пасажирообіг/перевезення пасажирів, у 2019-2020рр., % (р/р)

Ключові фактори

Вантажний транспорт

- ✓ Збільшення попиту на послуги перевезення вантажів залізничним та авіаційним видами транспорту.
- ✓ Застарілий рухомий склад (70,4% тепловозів та 74,5% вантажних вагонів у користуванні 26-40 рр. (дані за 2018р.)).
- ✓ Зниження попиту на послуги залізничних вантажних перевезень з боку основних користувачів, зокрема аграріїв на тлі отримання менших обсягів врожаю основних культур у с/г виробництві.

Пасажирський транспорт

- ✓ Значний знос застарілих пасажирських вагонів (75,2% пасажирських вагонів понад 28р. у користуванні (дані за 2018р.)).
- ✓ Низький попит на послуги залізничного та міського видів транспорту спровокованого дією карантинних обмежень в середині країни.
- ✓ Зниження попиту на авіаперевезення пасажирів через посилення карантинних обмежень в світі.

¹ Оцінка Мінекономіки.

Огляд економічної активності (листопад 2020 року) Вантажний та пасажирський транспорт

Ключові індикатори вантажообігу

	Листопад 2020 (жовтень 2020)		Січень-листопад 2020 (січень-листопад 2019)		Структура січень-листопад 2020 (січень-листопад 2019), %
Всього %	-7,9 (-9,9)	↑	-15,1 (2,4)	↓	100,0
Залізничний, %	7,5 (-3,6)	↑	-4,5 (-1,8)	↓	60,6 (53,8)
Автомобільний, %	-8,9 (-13,0)	↑	-13,7 (15,4)	↓	14,7 (14,4)
Річковий, %	20,8 (-3,5)	↑	-14,3 (1,7)	↓	0,5 (0,47)
Морський, %	-4,8 (-13,9)	↑	-15,6 (-2,8)	↓	0,53 (0,52)
Авіаційний, %	27,6 (9,7)	↑	1,6 (-11,5)	↑	0,1 (0,09)
Трубопровідний, %	-32,2 (-20,3)	↓	-34,7 (4,7)	↓	23,6 (30,7)

Зміна обсягу та структура відправлень вантажів залізницею у листопаді 2020р., % (р/р)

Транзит природного газу територією України з РФ до країн ЄС і Молдови у листопаді 2020р., % (м/м-1) / (р/р)

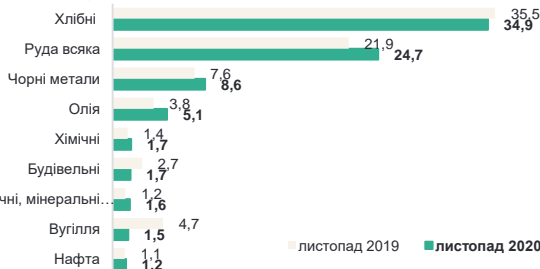
5,1 млрд м³

на 7,3%
або на 0,4 млрд м³
(порівняно з жовтнем 2020р.)

на 37,8%
або на 3,1 млрд м³
(порівняно з листопадом 2019р.)

Джерело. ТОВ «Оператор ГТС України», розрахунки Мінекономіки

Структура перевалки основних вантажів у морських портах у листопаді 2020р. / 2019р., %

Джерело. Адміністрація морських портів України, розрахунки Мінекономіки

Ключові індикатори пасажирообігу

	Листопад 2020 (жовтень 2020)		Січень-листопад 2020 (січень-листопад 2019)		Структура січень-листопад 2020 (січень-листопад 2019), %
Всього %	-54,8 (-47,6)	↓	-53,8 (3,3)	↓	100,0
Залізничний, %	-67,9 (-62,0)	↓	-63,1 (0,6)	↓	21,3 (26,7)
Автомобільний, %	-45,3 (-42,2)	↓	-43,8 (-1,9)	↓	38,3 (31,5)
Водний, %	149 (-83,3)	↑	-84,5 (-6,4)	↓	0,01 (0,03)
Авіаційний, %	-62,5 (-47,4)	↓	-63,8 (18,3)	↓	22,2 (28,3)
Міський, %	-38,0 (-36,2)	↓	-37,7 (-5,1)	↓	18,2 (13,5)

Відправлення та прибуття пасажирів в аеропортах у листопаді 2020 року, % (м/м-1)

Відправлено пасажирів

на 37,4%
або на 143,6 тис пасажирів
(порівняно з жовтнем 2020р.)

на 73,6%
або на 670,7 тис пасажирів
(порівняно з листопадом 2019р.)

Прибуло пасажирів

на 40,3%
або на 167,6 тис пасажирів
(порівняно з жовтнем 2020р.)

на 73,0%
або на 670,5 тис пасажирів
(порівняно з листопадом 2019р.)

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономіки

ДОДАТОК Показники розвитку окремих секторів економіки

	2015	2016	2017	2018	2019	01. 2020	01-02. 2020	01-03. 2020	01-04. 2020	01-05. 2020	01-06. 2020	01-07. 2020	01-08. 2020	01-09. 2020	01-10. 2020	01-11. 2020
Промисловість	-12,3	4,0	1,1	3,0	-0,5	-5,1	-3,1	-5,1	-7,9	-8,7	-8,3	-7,7	-7,4	-7,0	-6,8	-6,2
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	-10,2	1,1	-3,5	3,4	-1,6	-4,5	-4,3	-4,3	-6,0	-6,6	-6,3	-5,5	-4,8	-4,6	-4,4	-3,8
Переробна промисловість	-13,1	5,6	5,2	2,9	0,9	-3,2	-1,4	-4,6	-8,7	-10,0	-9,6	-9,2	-9	-8,6	-8,3	-7,8
В-во харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	-10,9	7,4	6,3	-1,3	3,3	2,9	4,5	2,4	0,2	-1,0	-0,7	0,1	0,1	-1,1	-1,8	-2,2
Текстильне в-во, в-во одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	-3,5	7,9	9,7	-3,4	-7,5	3,9	1,2	-5,6	-13,6	-18,4	-16,9	-15,1	-14	-10,6	-9,8	-9,0
Виготовлення виробів з деревини, в-во паперу та поліграфічна діяльність	-22,6	-1,3	8,8	2,2	-5,2	-2,3	17,6	-3,3	-8,3	-11,5	-11,3	-10,9	-10	-8,5	-7,5	-6,8
В-во коксу та продуктів нафтоперероблення	-17,3	6,8	-6,6	6,8	3,1	3,8	3,1	0,9	0,4	0,2	1,3	-0,2	0,5	-0,5	-1,9	-2,7
В-во хімічних речовин і хімічної продукції	-18,1	3,2	2,3	15,3	12,9	24,4	23,4	14,7	13	9,3	7,8	8,6	7,5	7,3	6,7	4,8
В-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	-8,1	10,4	3,6	-5,0	3,7	-14,7	-6,8	2,7	6,3	6,7	4,5	1,0	2,3	1,4	1,0	0,8
В-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	-5,0	11,1	5,3	0,8	6,7	-7,6	-4,5	-4,6	-12,3	-12,4	-10,4	-8,4	-7,1	-4,8	-4,0	-2,6
Металургійне в-во, в-во готових металевих виробів, крім машин і устаткування	-16,6	5,0	-2,6	0,8	-1,4	-10,3	-7,3	-10,3	-15,4	-16,1	-14,2	-13,6	-13,2	-12,6	-11,7	-10,2
Машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування	-14,8	1,8	11,7	12,4	-2,2	-10,5	-13,6	-14,5	-19,7	-20,2	-22,2	-22,1	-22,1	-20,6	-20,4	-19,9
В-во меблів, ін продукції; ремонт і монтаж машин і устат.	-17,0	6,2	11,9	10,4	3,0	0,2	-1,0	-7,6	-13,8	-18,1	-16,7	-15,9	-15,6	-15,9	-14,3	-12,8
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	-13,0	3,1	-6	3,0	-4,4	-11,8	-7,1	-8,1	-8,0	-6,9	-6,5	-5,3	-5,3	-4,8	-4,5	-3,1
<i>Промисловість, у т. ч. за основними промисловими групами</i>																
Товари проміжного споживання	-11,7	4,4	-1,7	2,1	-0,9	-4,1	-1,2	-4,3	-9,1	-10,0	-8,9	-8,4	-7,8	-7,1	-6,5	-5,4
Інвестиційні товари	-15,1	2,1	12,0	14,5	-1,0	-12,5	-15,1	-16,6	-21,1	-22,3	-24,4	-23,9	-24,2	-23,6	-23,2	-22,7
Споживчі товари короткострокового використання	-11,0	7,8	7,1	-1,1	1,9	1,7	3,4	1,5	-0,8	-2,3	-2,0	-1,6	-1,5	-2,1	-2,5	-2,7
Споживчі товари тривалого використання	-18,6	0,2	17,6	2,3	6,0	6,4	2,5	-6,4	-14,8	-18,5	-14,6	-12,8	-10,3	-8,2	-6,6	-4,2
Енергія	-12,4	1,9	-3,9	3,2	-2,0	-8,3	-5,3	-6,1	-6,4	-6,3	-5,9	-5,0	-4,5	-4,1	-4,1	-3,5
Індекс сільськогосподарської продукції	-4,8	6,3	-2,2	8,2	1,4	-0,7	0,1	-1,8	-1,4	-2,0	-18,7	-11,2	-9,8	-13,1	-14,2	-12,4
рослинництво	-5,2	9,1	-2,9	10,2	1,8	-	-	-	-	-	-56,8	-15,7	-12,8	-16,1	-	-14,8
тваринництво	-3,6	-2,7	0,2	1,2	0,2	-0,7	0,1	-1,8	-1,4	-2,0	-2,2	-2,5	-2,2	-2,4	-2,7	-2,5
Індекс будівельної продукції	-12,3	17,4	26,3	8,5	23,6	3,6	-0,6	-5,5	-8,7	-7,1	-5,5	-4,6	-2,8	0,2	1,9	2,8
житлові будівлі	-1,1	13,0	16,3	0,9	3,0	4,8	-0,2	-10,4	-15,7	-18,3	-19,3	-22,0	-20,7	-19,1	-18,7	-17,4
нежитлові будівлі	-14,2	17,4	26,1	5,7	27,4	11,7	12,5	7,0	1,4	-0,2	-1,4	-1,2	-1,9	0,0	-0,6	-0,7
інженерні споруди	-16,3	11,0	31,7	13,6	23,3	-2,1	-8,7	-10,3	-11,1	-5,8	-1,7	0,7	3,9	7,7	10,6	11,6
Оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	-13,1	4,6	3,9	4,6	3,1	2,7	2,5	1,5	-1,8	-1,1	-0,6	0,4	1,7	3,4	3,8	4,2
оптова торгівля	-12,2	4,7	2,8	3,6	-0,5	-2,0	-2,6	-2,8	-4,0	-2,8	-0,5	-1,3	-0,2	1,9	2,1	2,6
роздрібна торгівля	-19,8	4,3	6,5	6,2	10,3	12,1	13,5	10,6	3,2	3,1	3,0	4,2	6	6,7	7,6	7,8
Транспорт, складське господарство, пошта та курьєрська діяльність	-2,9	3,5	3,6	1,5	3,1	4,0	-3,8	-6,4	-10,6	-13,7	-15,1	-15,8	-15,6	-15,4	-15,4	-14,6
вантажооборот	-5,8	2,6	5,9	-3,3	2,1	-20,7	-16,0	-14,9	-18,2	-19,9	-19,6	-18,9	-17,1	-16,6	-15,9	-15,1
пасажирооборот	-8,8	5,3	7,6	5,1	3,3	0,6	0,1	-16,3	-39,6	-51,6	-55,9	-56,2	-54,7	-54,4	-53,7	-53,8